

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
08 Број: 110-00-265/2021
25. мај 2021. године
Кнеза Милоша 20
Београд

РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ

БЕОГРАД

У складу са чланом 46. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћени текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 и 8/19 – др. уредбе), у прилогу дописа достављамо вам, ради давања мишљења, Предлог уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама.

Молимо вас да нам мишљење доставите у најкраћем року, како бисмо предметни материјал упутили Влади, ради разматрања и одлучивања.

МИНИСТАР

Синиша Мали

ПРЕДЛОГ

На основу члана 5. став 3. и члана 7. став 4. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19) и члана 42. став 1. Закона о влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – одлука УС, 72/12, 7/14 – одлука УС, 44/14 и 30/18 - др. закон),

Влада доноси

УРЕДБУ О УСЛОВИМА И КРИТЕРИЈУМИМА УСКЛАЂЕНОСТИ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ ЗА САНАЦИЈУ И РЕСТРУКТУРИРАЊЕ УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ У ТЕШКОЋАМА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овом уредбом ближе се уређују услови и критеријуми усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама чиме се унапређује развој одређених привредних делатности или одређених привредних подручја у Републици Србији.

Примена

Члан 2.

Одредбе ове уредбе примењују се на државну помоћ за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама, осим на помоћ којом се у повољнији положај стављају делатности у сектору челика, угља, финансијских делатности и осигурања.

Изрази употребљени у овој уредби имају значење одређено законом и подзаконским актима којима се уређује контрола државне помоћи.

Принцип једнократности државне помоћи

Члан 3.

Државна помоћ која је предмет ове уредбе се истом учеснику на тржишту може доделити само једанпут у периоду од десет година.

Изузетно од става 1. овог члана, државна помоћ је усклађена у смислу члана 5. ове уредбе ако:

- 1) се државна помоћ за реструктурирање додељује после државне помоћи за санацију као саставни део јединственог процеса реструктурирања,
- 2) је додељена државна помоћ за санацију или привремена подршка за реструктурирање, а није планирана помоћ за реструктурирање:
 - (1) при чему се основано могло претпоставити да ће корисник бити дугорочно одржив након доделе помоћи за санацију и

- (2) под условом да давалац докаже да је нова државна помоћ постала неопходна, због околности које нису могле да се предвиде и за које учесник на тржишту није одговоран, и да је прошло најмање пет година од дана доделе државне помоћи,
- 3) ако постоје изузетне и непредвидиве околности за које учесник на тржишту није одговоран.

Промена у власничкој структури корисника, као и смањење обавеза или отпис дугова настали као последица судског или управног поступка, не утиче на примену принципа једнократности државне помоћи за реструктурирање.

Повезани учесници на тржишту могу појединачно и независно један од другог да добију државну помоћ, осим ако је повезано друштво у целини (група друштава) као такво или појединачни учесник на тржишту који је члан групе претходно добило привремену подршку за реструктурирање односно државну помоћ за санацију или реструктурирање.

На учесника на тржишту који преузима део или у целости имовину другог учесника на тржишту, а посебно ону која је била предмет једног од поступака из става 3. овог члана, не односи се принцип једнократности помоћи, ако докаже да не постоји економски континуитет између тих учесника на тржишту (купца и продавца).

Давалац је дужан да у пријави државне помоћи Комисији за контролу државне помоћи наведе податак да ли је корисник раније користио државну помоћ за санацију и реструктурирање.

Принцип доступности информација о државној помоћи (транспарентност)

Члан 4.

Подаци о државној помоћи су јавни, осим ако нису заштићени у складу са прописима о контроли државне помоћи или носе одговарајући степен тајности у складу са прописима који регулишу тајност података.

Давалац је дужан да на својој интернет страници или на други прикладан начин, објави целокупан текст шеме односно одлуку о додели индивидуалне државне помоћи, као и податке и информације које се односе на врсту и износ државне помоћи, корисника, датум доделе, величину учесника на тржишту и тржиште на ком послује.

Подаци из става 2. овог члана чувају се најмање десет година и достављају се Комисији за контролу државне помоћи на њен захтев.

Усклађена државна помоћ за санацију и реструктурирање

Члан 5.

Државна помоћ за санацију и реструктурирање је усклађена са правилима о додели државне помоћи ако испуњава све услове и критеријуме из ове уредбе.

II ДРЖАВНА ПОМОЋ УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ У ТЕШКОЋАМА

1. Опште одредбе

Квалификациони критеријуми (учесник на тржишту у тешкоћама)

Члан 6.

Учесник на тржишту налази се у тешкоћама ако би без државне интервенције дошло до престанка његовог пословања у кратком или средњем року и ако је на основу података о његовом пословању, испуњен најмање један од критеријума:

- 1) више од половине уписаног основног капитала друштва са ограниченом одговорношћу изгубљено је због акумулираних губитака који представљају кумулативни негативан износ који је већи од половине уписаног власничког капитала, а који настаје када се од резерви и свих других елемената који се сматрају делом сопственог капитала друштва одузму пренети губици,
- 2) ако је на основу финансијског извештаја друштва, у коме најмање неколико чланова сноси неограничену одговорност за дугове, јасно да је више од половине капитала изгубљено због пренетих губитака из претходног периода,
- 3) над учесником на тржишту отворен је стечајни поступак или су испуњени услови у складу са прописом који регулише стечајни поступак да се над њим спроведе стечајни поступак на захтев повериоца,
- 4) ако учесник на тржишту који се не разврстава у микро, мала или средња правна лица (у даљем тексту: МСП), у току последње две године има однос књиговодственог дуга и капитала већи од 7,5 и ЕБИТДА коефицијент покрића камата био нижи од 1,0.

Став 1. овог члана се не примењује на новоосноване и учеснике на тржишту који послују мање од три године у одређеној делатности ако је њихов почетни положај на тржишту несигуран (нпр. ако је настао ликвидацијом претходног учесника на тржишту или је преузео његову имовину).

МСП који послују мање од три године не сматрају се учесницима на тржишту у тешкоћама осим ако испуњавају услове утврђене у ставу 1. тачки 3) овог члана.

Државна помоћ учеснику на тржишту којег је преузела велика пословна групација (група друштава) или јој припада, усклађена је у смислу члана 3. ове уредбе ако се поред услова из ове уредбе докаже да тешкоће нису настале као резултат арбитрарне расподеле трошкова унутар пословне групације, као и да су тешкоће озбиљне (превелике) да би са њима могла да се избори сама пословна групација.

Општи услови усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање

Члан 7.

Државна помоћ за санацију и реструктурирање је индивидуална државна помоћ, по правилу намењена учесницима на тржишту који се разврставају у велика правна лица (у даљем тексту: велика правна лица), под условом да:

- 1) доприноси остваривању јасно дефинисаном циљу од заједничког интереса,
- 2) је мера државне помоћи примерена, односно ако се другом мером која мање нарушава конкуренцију не остварује исти циљ,
- 3) је пропорционална (сведена на минимум), односно да не прелази минимум неопходан за постизање циља од заједничког интереса,
- 4) позитивни ефекти мере на конкуренцију и трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније превазилазе негативне ефекте,
- 5) помоћ је транспарентна, односно подаци о помоћи су јавни.

Државна помоћ за реструктурирање је усклађена у смислу члана 3. ове уредбе ако поред испуњених услова из става 1. овог члана испуњава и следеће услове:

- 1) постоји потреба за интервенцијом државе, односно помоћ је намењена оним ситуацијама које тржиште самостално не може остварити (нпр. отклањање тржишног недостатка) и
- 2) има подстицајни ефекат, односно ако се продајом, стечајем или ликвидацијом учесника на тржишту у тешкоћама не остварује циљ од заједничког интереса (или циљ из става 1. тачке 1) овог члана.

2. Државна помоћ за санацију

Члан 8.

Државна помоћ за санацију је привременог карактера и односи се на хитну меру којом се омогућава опстанак на тржишту оног учесника који се суочава с озбиљним погоршањем финансијске ситуације и тешкоћама у пословању (неликвидност или несолвентност), са циљем да се идентификују и отклоне уочени недостаци у пословању, или изради план реструктурирања односно ликвидације.

Допринос циљу од заједничког интереса

Члан 9.

Државна помоћ за санацију доприноси циљу од заједничког интереса ако давалац докаже да би без помоћи настао озбиљан социјални проблем или тржишни недостатак, и то:

- 1) стопа незапослености у конкретном региону нивоа 2 номенклатуре статистичких територијалних јединица:
 - (1) је у дужем временском периоду већа од просека унутар Европске уније, попраћена тешкоћама у отварању нових радних места у конкретном региону, или
 - (2) је у дужем временском периоду већа од националног просека, попраћена тешкоћама у отварању нових радних места у конкретном региону,

- 2) постоји ризик од прекида пружања важне услуге коју је тешко заменити и коју конкурент не може у кратком року и без потешкоћа обезбедити (нпр. национални оператер инфраструктуре);
- 3) излазак са тржишта учесника који има важну системску улогу у одређеном подручју или сектору има потенцијалне негативне последице (нпр. добављач важних производних инпута, сировина);
- 4) постоји ризик од прекида континуираног пружања услуга од општег економског интереса;
- 5) неуспех или негативни подстицаји финансијских (кредитних) тржишта могу да доведу до стечаја иначе одрживог учесника на тржишту;
- 6) излазак са тржишта конкретног учесника на тржишту може да доведе до неповратног губитка важног техничког знања односно стручности (нпр. иновативне компаније) или
- 7) у другим сличним ситуацијама за које давалац пружи ваљане доказе.

Примереност државне помоћи за санацију

Члан 10.

Државна помоћ за санацију је примерена ако:

- 1) се додељује као привремена мера за ликвидност у облику гаранције за кредит или у облику кредита,
- 2) се укупан износ накнаде коју је корисник дужан да плати за гаранцију или кредит обрачунава по каматној стопи која не може бити нижа од референтне каматне стопе увећане за износ марже учесника на тржишту чији је кредитни рејтинг слаб уз уобичајено обезбеђење у складу са прописом којим се утврђује референтна и дисконтна каматна стопа,
- 3) је отплата свих обавеза по гаранцији или кредиту завршена најкасније у року од шест месеци након исплате прве рате кредита кориснику државне помоћи,
- 4) се државна помоћ не користи за финансирање структурних мера (нпр. куповина другог учесника на тржишту или имовинс), осим ако је то неопходно за опстанак корисника.

Давалац државне помоћи обавезује се да у року од шест месеци од дана доделе државне помоћи за санацију:

- (1) обавести Комисију да је кредит у целости отплаћен и/или да је истекао рок важности гаранције,
- (2) поднесе план реструктурирања Комисији, при чему се државна помоћ за санацију по аутоматизму продужава до доношења акта Комисије о усклађености,
- (3) обавести Комисију о плану ликвидације у којем се детаљно описују активности који доводе до ликвидације корисника у разумном временском периоду без додатне државне помоћи.

Комисија може прихватити и другачији начин обрачуна укупног трошка, ако предложени обрачун из става 1. тачка 2) овог члана битно одступа од тржишних услова.

Пропорционалност државне помоћи за санацију

Члан 11.

Државна помоћ за санацију је пропорционална ако износ не прелази минимум потребан да се осигура одрживост корисника у периоду од шест месеци.

Износ из става 1. овог члана представља негативни новчани ток пословања корисника у години која претходи додели или пријави државне помоћи, и једнак је половини износа обрачунаог према следећој формули:

$$(E+A) - (I-O)$$

при чему је:

- 1) „Е“ добит пре камата и пореза која је остварена у години пре доделе/пријаве државне помоћи (ЕБИТ),
- 2) „А“ амортизација,
- 3) „И“ текућа имовина за последњи познати рачуноводствени период,
- 4) „О“ текућа обавеза за последњи познати рачуноводствени период.

Ако износ државне помоћи за санацију прелази износ добијен на начин из става 3. овог члана, давалац је дужан да од корисника прибави план ликвидности којим се јасно утврђују потребе корисника у периоду од следећих шест месеци.

Ако износ из става 2. овог члана указује на позитивне новчане токове, давалац је дужан да од корисника прибави и достави Комисији детаљно образложење којим се доказује да је у тешкоћама у смислу члана 5. ове уредбе.

3. Државна помоћ за реструктурирање

Члан 12.

Државна помоћ за реструктурирање је мера државе којом се омогућава дугорочна одрживост учесника на тржишту заснована на спроводивом, кохерентном и свеобухватном плану реструктурирања, уз одговарајући сопствени допринос корисника, поделу терета приликом реструктурирања, као и предложеним мерама корисника којима се ограничава потенцијално нарушавање конкуренције.

Допринос циљу од заједничког интереса (План реструктурирања)

Члан 13.

Државна помоћ за реструктурирање доприноси циљу од заједничког интереса ако испуњава услове из члана 9. ове уредбе и ако се докаже да ће се доделом државне помоћи поново успоставити дугорочна одрживост учесника на тржишту.

Дугорочна одрживост учесника на тржишту из става 1. овог члана подразумева израду спроводивог, кохерентног и свеобухватног плана реструктурирања израђеног на основу реалних претпоставки о будућим условима пословања који је давалац одобрио, са неопходним мерама за успостављање одрживости у разумном року.

Дугорочна одрживост се заснива на унутрашњим мерама корисника, које по правилу подразумевају напуштање оних делатности које би и даље у средњем року узроковале структурне губитке, при чему се не сме заснивати на оптимистичним

претпоставкама у вези са спољним утицајем на које корисник не може утицати (нпр. променљивост цена, потражња или понуда ретких ресурса, нити на самој чињеници да корисник има бољи успех него конкуренти и др.).

План реструктурирања из става 2. овог члана садржи:

1) предлог реорганизације и рационализације делатности на ефикасној основи, (укључујући и напуштање оних делатности које узрокују губитке, реструктурирање постојећих делатности с циљем повећања конкурентности, а по могућности и увођење нових или диверсификацију постојећих делатности, финансијско реструктурирање докапитализацијом нових и/или постојећих власника, смањење дугова уз помоћ повериоца и др.);

2) опис узрока тешкоћа корисника уз јасан план превазилажења основних проблема корисника;

3) податке о пословном моделу корисника, а нарочито податке о организационој структури корисника, финансирању, корпоративном управљању и свим осталим релевантним чињеницама;

4) очекивани резултат планираног реструктурирања у облику основног и песимистичног (најгорег) сценарија који обухвата:

(1) тренутно стање и будуће могућности понуде и тражње на релевантном тржишту,

(2) главне чиниоце у трошковима индустрије,

(3) претпоставке на основу којих је базиран модел,

(4) предности и слабости корисника,

(5) упоређивање са индустријским стандардима у производњи и пословању, уподобљене са околностима својствене одређеномсектору,

(6) анализу осетљивости;

5) друге податке од значаја за поступање Комисије.

План реструктурирања се доставља на Обрасцу 1 који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Корисник је дугорочно тржишно одржив, ако је у стању да самостално, без државне помоћи, обезбеди одговарајући повраћај капитала након покривања свих трошкова пословања, укључујући амортизацију и финансијске обавезе, након спровођења поступка реструктурирања.

Спровођење плана реструктурирања (праћење извршења обавеза из плана реструктурирања)

Члан 14.

Корисник је дужан да у потпуности спроведе обавезе из плана реструктурирања.

Ако реструктурирање подразумева више фаза које су временски одвојене (нпр. план обухвата период реструктурирања од неколико година) и укључује значајан износ државне помоћи, у циљу заштите државног интереса Комисија може захтевати да се исплата помоћи за реструктурирање подели на оброке те може исплату сваког obroка условити:

1) достављањем потврде о испуњености услова или фазе пре сваке исплате или

- 2) накнадним одобрењем сваке појединачне исплате.

Измене плана реструктурирања

Члан 15.

Сваким ублажавањем услова у погледу спровођења плана реструктурирања, по правилу сразмерно се умањује износ државне помоћи или се одређују други додатни услови.

Давалац државне помоћи може да поднесе пријаву измене плана реструктурирања и износа државне помоћи у току спровођења плана реструктурирања под условом да:

- 1) су успостављене додатне мере одрживости у разумном року,
- 2) се сопствени допринос повећава пропорционално ако се повећавају трошкови реструктурирања,
- 3) су предложене додатне мере којима се ограничавају негативни ефекти државне помоћи на конкуренцију, ако се повећава износ државне помоћи,
- 4) се умањи износ државне помоћи ако је обим предложених мера којима се ограничавају негативни ефекти државне помоћи на конкуренцију мањи од предвиђених у првобитном плану,
- 5) је узрок нових рокова, којима се одлаже спровођење мера којима се ограничавају негативни ефекти државне помоћи на конкуренцију, ван контроле корисника или даваоца државне помоћи, а ако то није случај, износ државне помоћи се смањује.

Потреба за интервенцијом државе

Члан 16.

Давалац је дужан да достави упоредни приказ са веродостојним алтернативним сценаријом који не укључује државну помоћ за реструктурирање, чиме доказује да се у случају изостанка државне интервенције не остварује у целости циљ или циљеви од заједничког интереса на начин приказаним у члану 9. ове уредбе.

Алтернативни сценарио из става 1. овог члана може укључивати реструктурирање дугова, прикупљане приватног капитала (повећања основног капитала новчаним улозима члана који приступа друштву), продаје у целини или појединих његових делова или имовине другим лицима која нису повезана са учесником на тржишту, односно на друге начине који подразумевају стечај или неки од поступака реорганизације.

Примереност државне помоћи за реструктурирање

Члан 17.

Давалац може доделити државну помоћ за реструктурирање кроз било који инструмент у складу са законом који уређује контролу државне помоћи.

Давалац је дужан да приликом одабира инструмента изабере онај који је примерен за решавање проблема ликвидности или солвентности конкретног учесника на тржишту (нпр. проблем са инсолвентношћу се може решити повећањем основног капитала

друштва новим новчаним улозима, док се проблем са ликвидношћу може решити доделом кредита или гаранације).

Подстицајни ефекат државне помоћи за реструктурирање

Члан 18.

Давалац је дужан да докаже да би се без државне помоћи спровела продаја, реорганизација или ликвидација корисника на начин којим се не би остварио циљ из члана 9. ове уредбе.

Информације и подаци из става 1. овог члана могу представљати саставни део анализе из члана 16. ове уредбе.

Пропорционалност државне помоћи за реструктурирање (сопствени допринос реструктурирању и расподела терета)

Члан 19.

Износ и интензитет државне помоћи за реструктурирање је најмањи износ средстава потребних за спровођење реструктурирања узимајући у обзир постојећа финансијска средства корисника, његових власника, акционара односно групе друштава којој припада.

Корисник државне помоћи је дужан да обезбеди довољан ниво сопственог доприноса трошковима реструктурирања, водећи рачуна о евентуално додељеној државној помоћи за санацију и обезбеђујући адекватну расподелу терета реструктурирања између постојећих власника, акционара и подређених (субординираних) повериоца, који треба да учествују у покрићу губитака.

Сопствени допринос реструктурирању из става 2. овог члана мора да буде стваран и конкретан, тј. не сме да укључи будуће околности (нпр. очекиване приходе), лако упоредив са износом додељене државне помоћи у погледу ефеката на даљу солвентност или ликвидност корисника.

Износ сопственог доприноса не сме да буде мањи од 50% трошкова реструктурирања великих правних лица, осим у изузетним околностима, ако се корисник налази у подручју нивоа 2 номенклатуре статистичких територијалних јединица чији је бруто друштвени производ (БДП) по становнику нижи или једнак 75% просека у ЕУ-27.

Сопствени допринос реструктурирању се обезбеђује из средстава корисника, његових власника и/или акционара односно групе друштава којој припада, нових инвеститора или повериоца односно на други прикладан начин.

Јавна средства државе или средства правног лица које управља и/или располаже јавним средствима могу се узети у обзир као сопствени допринос под условом да не укључују државну помоћ, односно ако су прибављена у складу са уобичајеним тржишним околностима у конкретној ситуацији, на начин како би се понашао типични учесник на тржишту у приватној својини.

Расподела терета у смислу става 2. овог члана односи се на уравнотежено учешће тренутних власника, подређених (субординираних) повериоца у покривању губитака учесника на тржишту у тешкоћама.

Државна помоћ за реструктурирање се додељује након што су лица из става 7. овог члана покрила губитке корисника, осим ако износ помоћи није значајан у односу на сопствени допринос.

Приликом доделе државне помоћи за реструктурирање која за последицу има повећање основног капитала корисника (нпр. кроз отпис дуга, субвенцијом, новим улагањем у основни капитал и др.), расподела терета подразумева и омогућавање разумног удела државе у будућој вредности корисника (нпр. добит), водећи рачуна о висини додељене државне помоћи и капитала корисника након што се подмире губици.

Спречавање негативних ефеката државне помоћи за реструктурирање

Члан 20.

Корисник је дужан да предузме мере којима се ограничава потенцијално нарушавање конкуренције и штетне последице државне помоћи своде на минимум, чиме се омогућава да позитивни ефекти мере превазиђу негативне ефекте државне помоћи на конкуренцију и трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Обим мера зависи од износа, врсте и услова под којима је помоћ додељена, величине и важности корисника на релевантном тржишту, карактеристике и величине тржишта, износа сопственог доприноса и расподеле терета, односно других релевантних околности.

Мере не смеју да се спроводе на штету потрошача и конкуренције, нити да угрозе поновно успостављање дугорочне одрживости корисника.

Давалац је дужан да докаже да се мерама не угрожава успостављање дугорочне одрживости из става 3. овог члана (нпр. ако спровођење мера изискује веће трошкове него што је планирано или значајно смањење пословне активности корисника).

Мере из става 1. овог члана могу бити:

- 1) структурне,
- 2) мере понашања,
- 3) мере отварања тржишта (либерализација),
- 4) друге мере којима се постиже истоветан или већи ефекат на тржиште.

Структурне мере најчешће обухватају продају имовине (нпр. одвајање и продаја посебне, самосталне и одрживе целине, уз обавезу да неће врбовати постојеће купце и добављаче), смањење производних капацитета или тржишне присутности (отпис дугова и напуштање делатности које узрокују губитке а који би у сваком случају били потребни за поновно успостављање одрживости, у начелу нису довољни за отклањање негативних ефеката) и др.

Структурне мере спроводе се на релевантном тржишту на коме корисник поседује значајан тржишни удео по завршетку реструктурирања, а посебно на оном тржишту где је установљен вишак капацитета, што за последицу може имати улазак на тржиште нових конкурената, раст постојећих малих конкурената или прекограничне делатности.

Мере понашања за циљ имају успостављање механизма контроле коришћења државне помоћи искључиво у сврху поновног успостављања дугорочне одрживости корисника, онемогућавајући злоупотребе помоћи ради заштите корисника или даље продубљивање озбиљног поремећаја структуре тржишта.

Мере понашања се најчешће користе као заштитни механизам приликом спровођења структурних мера а обавезна је:

- 1) забрана кориснику да стиче акције или уделе било ког учесника на тржишту за време периода реструктурирања осим ако се на такав начин осигурава одрживост корисника (државна помоћ је намењена успостављању дугорочне одрживости а не инвестиционом финансирању),
- 2) забрана оглашавања државне помоћи као компетитивне предности приликом рекламирања релевантног производа.

Поред мера из става 9. овог члана, мере понашања се могу односити и на уздржавање корисника од комерцијалног понашања које за циљ има убрзано ширење учешћа на релевантном тржишту, ако се другом мером из овог члана не може ограничити нарушавање конкуренције у довољној мери.

Комисија може конкретном даваоцу и другим надлежним органима да препоручи мере односно измену или допуну прописа којима се омогућава либерализација тржишта која су директно или индиректно повезана са делатношћу корисника у циљу поспешивања конкуренције на тржишту и омогућавања лакшег уласка и изласка са тржишта уклањањем баријера.

Мере отварања тржишта могу заменити структурне и мере понашања у целости, само ако се њима у већој мери подстиче развој конкуренције на тржишту него другим мерама.

4. Државна помоћ за финансирање социјалних трошкова реструктурирања

Члан 21.

Општа мера помоћи која предвиђа право на новчану накнаду запосленима код учесника на тржишту у тешкоћама, који су због спровођења плана реструктурирања проглашени вишком, не представља државну помоћ ако се таква мера примењује на целокупну привреду односно све учеснике на тржишту подједнако, без обзира на сектор индустрије којем припадају (нпр. обавезно осигурање за случај незапослености).

Преузимање обавеза учесника на тржишту које има у складу са колективним уговором, интерним актом или другим прописом, односно обавеза које би иначе морао да испуни према радницима који су проглашени за вишак, представља државну помоћ.

Државна помоћ из става 2. овог члана је усклађена ако се додељује учеснику на тржишту у тешкоћама ради преквалификације или других облика оспособљавања радника, чиме се увећава могућност проналаска новог запослења а заједнички интерес је испуњен.

5. Државна помоћ за реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама који обављају услуге од општег економског интереса

Члан 22.

Државна помоћ за реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама који обавља услуге од општег економског интереса има за циљ осигурање континуитета пружања тих услуга.

Приликом обрачуна износа државне помоћи, давалац узима у обзир и државну помоћ коју је примио учесник на тржишту за потребе обављања услуга од општег економског интереса у облику накнаде за обављање услуга од јавног интереса.

Сопствени допринос из члана 19. ове уредбе не укључује износ накнаде која се додељује учеснику на тржишту за обављање услуга од општег економског интереса.

Ако би се применом структурних или мера понашања отежало или онемогућило пружање услуга од општег економског интереса, давалац може уз посебно образложење предложити и друге мере (нпр. отварање тржишта услуга које је опредељено за обављање услуга од општег економског интереса).

Ако учесник на тржишту који обавља услуге од општег економског интереса није у могућности да испуни критеријуме и услове из ове уредбе, државна помоћ се може одобрити у минималном износу неопходном да се обезбеди континуитет пружања услуга од општег економског интереса све док се обављање те услуге не повери другом учеснику на тржишту.

Давалац је дужан да у што краћем року повери обављање услуга из става 5. овог члана.

6. Шеме државне помоћи мање вредности за санацију и реструктурирање МСП

Члан 23.

Државна помоћ мање вредности за санацију и реструктурирање МСП усклађена је ако испуњава следеће услове:

- 1) помоћ се додељује у облику шеме,
- 2) прописан је максималан износ државне помоћи по кориснику а не више од десет милиона евра у динарској противвредности, укључујући и државну помоћ додељену по другом основу,
- 3) давалац је доказао да би без помоћи настали озбиљни социјални проблеми или тржишни недостатак, и то:
 - (1) да би излазак иновативног МСП или МСП са великим потенцијалом раста, узроковао негативне последице,
 - (2) да би излазак учесника на тржишту који је тесно повезан са другим локалним или регионалним учесницима на тржишту а нарочито МСП, узроковао потенцијалне негативне последице
 - (3) да би неуспех или негативни подстицај тржишта кредита узроковао стечај учесника на тржишту који је одржив, или
 - (4) у другим сличним ситуацијама у вези са проблемима у којима се учесник на тржишту налази, ако је дужан да докаже корисник.

4) сопствени допринос корисника који је учесник на тржишту који се разврстава у средња правна лица износи најмање 40% трошкова реструктурирања, а 25% код учесника на тржишту који се разврстава у мала правна лица (помоћ је пропорционална),

5) трајање шеме је ограничено на највише четири године.

Државна помоћ за санацију на основу шеме из става 1. овог члана је примерена ако се додељује на период од највише шест месеци и ако шема садржи обавезу корисника да:

- 1) изradi анализу сопственог пословања,
- 2) усвоји ликвидациони или план реструктурирања са којим је сагласан давалац,
- 3) кредит у целости отплати и/или да је истекао рок важности гаранције.

Привремена подршка за реструктурирање

Члан 24.

Привремена подршка за реструктурирање је државна помоћ за ликвидност МСП односно мањих учесника на тржишту у државном власништву, са циљем да се кориснику омогући израда и спровођење мера рационализације које воде поновном успостављању дугорочне одрживости на тржишту.

Државна помоћ из става 1. овог члана додељује се:

- 1) у облику шеме,
- 2) кроз кредит или гаранцију за кредит,
- 3) под условом да укупан финансијски трошак кредита или гаранције која укључује и премију и камату на кредит за коју је гаранција издата је мањи или једнак референтној каматној стопи увећаној за износ марже учесника на тржишту чији је кредитни рејтинг слаб уз уобичајено обезбеђење у складу са прописом за утврђивање референтне и дисконтне каматне стопе код државне помоћи,
- 4) у периоду не дужем од 18 месеци, који не укључује период санације, а пре кога:
 - (1) давалац одобрава план реструктурирања из члана 13. ове уредбе или план ликвидације,
 - (2) кредит мора бити отплаћен или гаранција враћена.
- 5) под условом да давалац одобри поједностављени план реструктурирања који минимално садржи мере којима се успоставља дугорочна тржишна одрживост без државне помоћи у року од шест месеци након исплате прве транше кориснику, без обзира на обавезу из тачке 4) овог става.

По истеку периода од 12 месеци од исплате прве транше кориснику, износ из става 2. тачка 3) овог члана се увећава за најмање 50 базних поена.

Државна помоћ из става 1. овог члана је пропорционална ако њен износ не прелази минимум потребан да се осигура одрживост корисника у периоду од 18 месеци, а израчунава се на основу следеће формуле:

$$((E + A) - (I - O)) \times 1,5$$

при чему „E”, „A”, „I” и „O” имају значење као у члану 11. став 2. ове уредбе.

Ако предложени износ привремене подршке за реструктурирање прелази износ добијен на начин из става 4. овог члана, корисник је дужан да га оправда јасним планом ликвидности којим се утврђују потребе корисника у периоду од следећих 18 месеци.

Спречавање негативних ефеката државне помоћи мање вредности и привремене подршке реструктурирању

Члан 25.

Принцип једнократности не примењује се на државну помоћ из чл. 23. и 24:

- 1) ако се привремена подршка за реструктурирање додељује после помоћи за санацију као део јединственог поступка реструктурирања;
- 2) ако се државна помоћ за реструктурирање додељује након државне помоћи за санацију или привремене подршке за реструктурирање као део јединственог поступка реструктурирања,
- 3) ако је додељена државна помоћ за санацију или привремена подршка за реструктурирање у складу са одредбама ове уредбе, а није уследила државна помоћ за реструктурирање:
 - а) а основано се могло претпоставити да ће корисник после доделе државне помоћи постати дугорочно одржив, и
 - б) нова државна помоћ за санацију или реструктурирање односно привремена подршка за реструктурирање је постала неопходна протеком пет година због околности које нису могле да се предвиде и за које корисник није одговоран,
- 4) у изузетним и непредвидивим околностима за које корисник није одговоран.

Структурне, мере понашања, мере отварања тржишта (либерализација) и друге мере којима се додатно ограничава нарушавање конкуренције нису неопходне с обзиром на ограничен ефекат који помоћ МСП има на тржиште.

Изузетак од примене квалификаторних критеријума

Члан 26.

Ако се МСП и мањи учесници на тржишту у државном власништву услед изузетних и непредвиђених околности суочавају с озбиљним проблемима ликвидности, а нису у тешкоћама у смислу члана 4. ове уредбе, давалац може одредити државну помоћ за санацију или привремену подршку за реструктурирање под условима и на начин прописан овом уредбом.

III. ИЗВЕШТАВАЊЕ

Члан 27.

Давалац државне помоћи дужан је да води евиденцију о додељеној државној помоћи за санацију и реструктурирање односно друге помоћи додељене на основу шеме на начин и под условима из ове уредбе.

Давалац државне помоћи мора да чува податке о кориснику и износу државне помоћи најмање 10 година и да на захтев Комисије за контролу државне помоћи достави сваки податак из евиденције.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Поступци који до дана ступања на снагу ове уредбе нису окончани окончаће се по одредбама прописа који је био на снази до дана ступања на снагу ове уредбе.

Ако после почетка примене ове уредбе решење Комисије донето у складу са ставом 1. овог члана буде поништено или укинато, поновни поступак спроводи се по одредбама ове уредбе.

Члан 29.

Даном ступања на снагу ове уредбе престају да важе члан 2. став 1 тачка 5), члан 3. став 1. тачка 2.1. подтачка 2) и чл. 21-24а Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/12, 37/13, 97/13, 119/14 и 23/21-др.прописи).

Члан 30.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а почиње да се примењује даном ступања на снагу ове уредбе, осим одредбе члана 4. став 2. ове уредбе која почиње да се примењује 1. јануара 2022. године.

**ОБРАЗАЦ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПЛАНА РЕСТРУКТУРИРАЊА КОМИСИЈИ ЗА
КОНТРОЛУ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Овај образац се подноси Комисији за контролу држане помоћи приликом достављања плана реструктурирања.

План реструктурирања обавезно садржи све информације, податке и документа којима се доказује испуњеност услова и критеријума из уредбе, а на овом образцу је потребно доставити следеће податке:

- 1) опис корисника,
- 2) опис тржишта на којима корисник послује,
- 3) социјални проблем или тржишни недостатак који би настао без доделе државне помоћи и упоредни приказ са веродостојним алтернативним сценаријом који не укључује државну помоћ за реструктурирање, чиме се доказује да се у случају изостанка државне интервенције не остварује у целости циљ од заједничког интереса на начин приказаним у члану 9. ове уредбе,
- 4) опис узрока тешкоћа корисника (укључујући и оцену утицаја недостатака у пословном моделу корисника или система корпоративног управљања у настајању тих тешкоћа, као и анализу могућности избегавања таквих тешкоћа да су се правремено спровеле одговарајуће одлуке управе) и SWOT анализу,
- 5) опис могућих планова и различитих предлога за решавање корисникових проблема и упоређивање тих планова са потребним износом државне помоћи, укључујући и очекиване резултате уколико се планови, мере и предлози реализују,
- 6) опис државне интервенције са свим расположивим подацима (укључујући облик, износ и накнаду сваке мере) и доказе да су изабрани инструменти државне помоћи примерени проблемима чијем решавању су намењени,
- 7) опис поступка спровођења одабраног плана са циљем поновног успостављања дугорочне одрживости корисника у разумном року (у начелу не дуже од три године), укључујући и распоред мера и пратећи обрачун трошкова сваке мере појединачно,

- 8) пословни план којим се утврђују финансијске пројекције за наредних пет година и доказивање поновног успостављања дугорочне одрживости у наведеном периоду,
- 9) доказивање поновног успостављања дугорочне одрживости кроз приказивање основног и песимистичног сценарија, израда одговарајуће тржишне анализе која поткрепљује дугорочну одрживост уз јасно приказивање претпоставки које су коришћене приликом израде и постојање анализе осетљивости,
- 10) предложени сопствени допринос и мере расподеле терета,
- 11) предложене мере којима се ограничава нарушавање конкуренције.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Правни основ за доношење уредбе садржан је у члану 5. став 3. и члану 7. став 4. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19) и члану 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – одлука УС, 72/12, 7/14 – одлука УС, 44/14 и 30/18 - др. закон).

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Правила за доделу државне помоћи за санацију и реструктурирање уведена су у правни систем Републике Србије 2010. године доношењем Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14 и 23/21- др. прописи). Правила су садржана у члану 2. став 1. тачка 5), члан 3. став 1. тачка 2.1. подтачка 2) и чл. 21-24а те уредбе и делимично су усклађена са правним тековинама Европске уније у овој области.

У циљу убрзавања поступка приступања Републике Србије Европској унији као и полазећи од препорука Европске комисије из годишњих извештаја о напретку Републике Србије и мерилима која су неопходна да Република Србија испуни ради отварања преговарачког Поглавља 8 – Политика конкуренције, неопходно је да се у области државне помоћи настави са усаглашавањем домаћег законодавства са европским правним тековинама.

Тренутно стање усклађености у овој области може се окарактерисати као „делимично усклађено“ са правним тековинама ЕУ. Међутим, доношењем новог Закона о контроли државне помоћи, који је почео са пуном применом 1. јануара 2020. године, дати су правни основ за даље усклађивање правила за доделу државне помоћи кроз подзаконске акте које, на предлог Комисије за контролу државне помоћи преко Министарства финансија, доноси Влада и којима ће се усклађивати секундарни прописи ЕУ као што су регулативе, директиве и одлуке. Са друге стране, Закон по први пут даје могућност и самој Комисији да, такође, доноси подзаконска акта попут упутстава и правилника који, пре свега, служе за транспонување тзв. “*soft acqies*” као што су смернице, обавештења, саопштења Европске комисије и сл.

За разлику од досадашњег концепта усклађивања који се заснивао на постојању једне уредбе о правилима за доделу различитих категорија државне помоћи, нов концепт подразумева доношење већег броја подзаконских аката који би се односили на прописивање услова и критеријума усклађености државне помоћи у различитим секторима, различитих врста или државне помоћи која се додељује путем специфичних инструмената доделе.

Изузев усклађивања, додатни разлог за доношење овог прописа је прецизирање и појашњавање појединих одредби ради отклањања нејасноћа и у циљу ефикаснијег спровођења у пракси.

Овом уредбом преузима се садржина дела Уредбе Европске комисије број 651/2014 од 17. јуна 2014. године о проглашавању одређених категорија државне помоћи усклађеним са заједничким тржиштем у примени чл. 107 и 108. Уговора (о функционисању ЕУ) (Commission Regulation (EU) N°651/2014 of 17 June 2014 declaring certain categories of aid compatible with the internal market in application of Articles 107 and 108 of the Treaty (OJ L 187, 26.6.2014, p. 1)) и садржај Смерница Европске комисије о државној помоћи за санацију и реструктурирање нефинансијских учесника на тржишту у тешкоћама (Guidelines on State aid for rescuing and restructuring non-financial undertakings

in difficulty (2014/C 249/01). Наиме, наведени ЕУ прописи садрже одредбе којима се оцењује усклађеност регионалне државне помоћи.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чл. 1. и 2.

Одређују се предмет уредбе и примена, као и у којим случајевима се одредбе ове уредбе неће примењивати.

Члан 3.

Прописује, као правило, принцип једнократности државне помоћи који подразумева да се државна помоћ која је предмет ове уредбе истом учеснику на тржишту може доделити само једанпут у периоду од десет година од додељивања истоврсне државне помоћи (тзв. принцип „сад и никад више”). Такође, прописани су и изузеци од примене наведеног правила.

Члан 4.

Подаци о државној помоћи за санацију и реструктурирање морају бити јавни, осим ако нису заштићени у складу са прописима о контроли државне помоћи или носе одговарајући степен тајности у складу са прописима који регулишу тајност података. С тим у вези, обавеза је даваоца да на прикладан начин учини доступним јавности све податке које су од значаја за доделу ове врсте државне помоћи, односно да објави текст шеме или одлуку о додели индивидуалне државне помоћи, као и податке и информације које се односе на врсту и износ државне помоћи, корисника, датум доделе, величину учесника на тржишту и тржиште на ком послује.

Члан 5.

Прописује се да је државна помоћ усклађена уколико су кумулативно испуњени услови и критеријуми прописани овом уредбом.

Члан 6.

Учесник на тржишту се налази у тешкоћама ако би без државне интервенције дошло до престанка његовог пословања у кратком или средњем року и ако испуњава најмање још један од 4 критеријума прописаних овим чланом.

Учесник на тржишту који послује мање од три године не сматра се учесником на тржишту у тешкоћама уколико је његов почетни положај несигуран (нпр. ако је настао ликвидацијом претходног учесника на тржишту или је преузео његову имовину), као ни учесник на тржишту који послује мање од 3 године, а разврстава се у МСП.

Државна помоћ учеснику на тржишту којег је преузела велика пословна групација (група друштава) или јој припада, усклађена ако се поред услова из ове уредбе докаже да тешкоће нису настале као резултат арбитрарне расподеле трошкова унутар пословне групације и да су тешкоће таквог обима да не може да их превазиђе сама пословна групација.

Члан 7.

Прописани су општи услови усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање.

Члан 8.

Државна помоћ за санацију је привременог карактера и односи се на хитну меру којом се омогућава опстанак на тржишту оног учесника који се суочава с озбиљним погоршањем финансијске ситуације и тешкоћама у пословању.

Члан 9.

Државна помоћ за санацију доприноси циљу од заједничког интереса ако давалац докаже да би без државне помоћи настао озбиљан социјални проблем или тржишни недостатак. Овим чланом прописане су и врсте социјалних проблема, односно тржишних недостатака у смислу ове уредбе.

Члан 10.

Одредбе овог члана прецизирају услове који морају бити испуњени да би државна помоћ за санацију била примерена.

Такође, прописује обавезу даваоца да у року од 6 месеци од дана доделе државне помоћи за санацију обавести Комисију да је кредит отплаћен, односно да Комисији поднесе план реструктурирања или план ликвидности.

Члан 11.

Државна помоћ за санацију је пропорционална ако износ не прелази минимум потребан да се осигура одрживост корисника у периоду од шест месеци. Овим чланом прописана је формула за израчунавање наведеног износа, као и појашњење за примену исте.

Члан 12.

Дефинише се државна помоћ за реструктурирање као мера државе којом се омогућава дугорочна одрживост учесника на тржишту заснована на спроводивом, кохерентном и свеобухватном плану реструктурирања, уз одговарајући сопствени допринос корисника, поделу терета приликом реструктурирања, као и предложеним мерама корисника којима се ограничава потенцијално нарушавање конкуренције.

Члан 13.

Државна помоћ за реструктурирање доприноси циљу од заједничког интереса ако се поред испуњености услова из члана 9. ове уредбе докаже да се њоме поново успоставља дугорочна одрживост учесника на тржишту.

Дугорочна одрживост учесника на тржишту из става подразумева израду спроводивог, кохерентног и свеобухватног плана реструктурирања израђеног на основу

реалних претпоставки о будућим условима пословања који је давалац одобрио, са неопходним мерама за успостављање одрживости у разумном року.

Дугорочна одрживост се заснива на унутрашњим мерама корисника, а не сме заснивати на оптимистичним претпоставкама у вези са спољним утицајем на које корисник не може утицати (нпр. променљивост цена, потражња или понуда ретких ресурса, нити на самој чињеници да корисник има бољи успех него конкуренти и др.).

Овим чланом прописује се обавезан садржај плана реструктурирања и даје правни основ за прописивање обрасца за достављање плана реструктурирања, који се саставни део ове уредбе.

Члан 14.

Прописује се обавеза корисника да у потпуности спроведе обавезе из плана реструктурирања.

Члан 15.

Сваким ублажавањем услова у погледу спровођења плана реструктурирања, по правилу сразмерно се умањује износ државне помоћи или се одређују други додатни услови. Овим чланом прописују се услови који морају бити испуњени како би давалац државне помоћи могао да поднесе пријаву измене плана реструктурирања.

Члан 16.

Потребу за интервенцијом државе, давалац мора да оправда достављањем алтернативног сценарија који ће показати да се без интервенције државе не може остварити циљ од заједничког интереса из члана 9. ове уредбе. Неки од алтернативних сценарија који могу бити достављени су реструктурирање дугова, прикупљане приватног капитала, продаје у целини или појединих његових делова или имовине другим лицима која нису повезана са учесником на тржишту.

Члан 17.

Државна помоћ за реструктурирање мора ити примерена. Наиме, давалац може доделити државну помоћ за реструктурирање кроз било који инструмент у складу са Законом о контроли државне помоћи. Међутим, приликом одабира инструмента давалац је дужан да изабере инструмент који је у датој ситуацији примерен за решавање проблема конкретног учесника на тржишту.

Члан 18.

Државне помоћи за реструктурирање мора имати подстучајни ефекат, односно давалац је дужан да докаже да би се без државне помоћи спровела продаја, реорганизација или ликвидација корисника на начин којим се не би остварио циљ из члана 9. ове уредбе.

Члан 19.

Овим чланом прописује се пропорционалност државне помоћи за реструктурирање. Наиме, износ и интензитет државне помоћи за реструктурирање представља најмањи износ средстава потребних за спровођење реструктурирања узимајући у обзир постојећа финансијска средства корисника, његових власника, акционара односно групе друштава којој припада.

Корисник државне помоћи је дужан да обезбеди довољан ниво сопственог доприноса трошковима реструктурирања, који мора да буде стваран и конкретан и обезбеђен из средстава која нису инфицирана државном помоћи.

Такође, корисник је дужан да обезбеди адекватну расподелу терета која се односи на уравнотежено учешће тренутних власника, подређених (субординираних) повериоца у покривању губитака учесника на тржишту у тешкоћама чиме се решава проблем моралног хазарда који настаје као последица доделе државне помоћи за реструктурирање и обезбеђује одговарајућа тржишна дисциплина (у супротном су повериоци заштићени од последица сопственог избора у погледу улагања у корсника).

Члан 20.

Чланом 20. прописује се обавеза предузимања мера којима се спречавају негативни ефекти државне помоћи за реструктурирање. Наиме корисник је дужан да предузме мере којима се ограничава потенцијално нарушавање конкуренције и штетне последице државне помоћи за реструктурирањ своде на минимум, чиме се омогућава да позитивни ефекти мере превазиђу негативне ефекте државне помоћи на конкуренцију и трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Мере понашања могу бити структурне, мере понашања, мере отварања тржишта (либерализација) или друге мере којима се постиже истоветан или већи ефекат на тржиште. Свака од наведених мера ближе је појашњена овим чланом.

Члан 21.

Прописује се државна помоћ за финансирање социјалних трошкова реструктурирања и дефинишу случајеви када помоћ за наведену намену не представља државну помоћ, када представља државну помоћ, као и случај у ком је ова државна помоћ увек усклађена.

Члан 22.

Циљ доделе државне помоћи за реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама који обавља услуге од општег економског интереса има јесте осигурање континуитета пружања тих услуга.

Ако учесник на тржишту који обавља услуге од општег економског интереса није у могућности да испуни критеријуме и услове из ове уредбе, државна помоћ се може одобрити у минималном износу неопходном да се обезбеди континуитет пружања услуга од општег економског интереса све док се обављање те услуге не повери другом учеснику на тржишту. Давалац је дужан да повери обављање ових услуга у што краћем року.

Члан 23.

Прописију се услови усклађености за доделу државна помоћ мање вредности која може бити намењена за санацију или реструктурирање учесника на тржишту који се разврставају у МСП.

Члан 24.

Дефинише се привремена подршка за реструктурирање као државна помоћ за ликвидност МСП односно мањих учесника на тржишту у државном власништву, са циљем да се кориснику омогући израда и спровођење мера рационализације које воде поновном успостављању дугорочне одрживости на тржишту.

Овим чланом прописани су и услови за доделу ове врсте државне помоћи као и формула за израчунавање њене пропорционалности.

Члан 25.

Прописују се изузеци од примене принципа једнократности приликом доделе државне помоћи из чл. 23. и 24. ове уредбе.

Члан 26.

Ако се МСП и мањи учесници на тржишту у државном власништву услед изузетних и непредвиђених околности суочавају с озбиљним проблемима ликвидности, а нису у тешкоћама у смислу члана 4. ове уредбе, давалац може одредити државну помоћ за санацију или привремену подршку за реструктурирање под условима и на начин прописан овом уредбом.

Члан 27.

Прописана је обавеза даваоца да води евиденцију о додељеној државној помоћи за санацију и реструктурирање, односно друге врсте државне помоћи додељене у складу са овом уредбом, приликом чега је давалац дужан да податке чува 10 година од дана доделе.

Чл. 28 -30.

Односи се на прелазне и завршне одредбе.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА

1. Анализа постојећег стања и правилно дефинисање промена које се предлажу

Правила за доделу државне помоћи за санацију и реструктурирање уведена су у правни систем Републике Србије 2010. године доношењем Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14 и

23/21- др. прописи), у складу са обавезама РС из Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС - Међународни уговори”, број 83/08, у даљем тексту: ССП). Правила су садржана у члану 2. став 1. тачка 5), члан 3. став 1. тачка 2.1. подтачка 2) и чл. 21-24а те уредбе и делимично су усклађена са правним тековинама Европске уније у овој области. Доношењем новог Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19), који је почео са пуном применом 1. јануара 2020. године, дати су правни основи за даље усклађивање правила за доделу државне помоћи. За разлику од досадашњег концепта усклађивања који се заснивао на постојању једне уредбе о правилима за доделу различитих категорија државне помоћи, нов концепт подразумева доношење већег броја подзаконских аката који би се односили на прописивање услова и критеријума усклађености државне помоћи у различитим секторима, различитих врста или државне помоћи која се додељује путем специфичних инструмената доделе. На тај начин је и настао Предлог уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама који садржи исте основне принципе и одредбе садржане у постојећој уредби, али обухвата и додатне услове и критеријуме, као и ближе дефинисање појмова у складу са важећом ЕУ регулативом, али и новим Законом о контроли државне помоћи.

Одредбе уредбе ће утицати на даваоце и кориснике државне помоћи. Даваоци државне помоћи могу бити надлежни органи Републике Србије (министарства), аутономне покрајне или јединица локалне самоуправе, као и свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику. Са друге стране, корисници државне помоћи могу бити сви учесници на тржишту. Одредбе уредбе омогућавају даваоцима да на законит начин додељују државну помоћ за санацију и реструктурирање, што уједно даје сигурност и корисницима да неће морати да враћају незаконито додељену државну помоћ.

Треба напоменути и то да све земље чланице ЕУ примењују идентична правила за доделу ове врсте помоћи, а све суседне државе које су у поступку приступања ЕУ, односно које су постале чланице ЕУ (ЦГ, БИХ, ХР, СЛО) имале су исту обавезу уклађивања правила за доделу регионалне државне помоћи.

Истичемо да Комисија за контролу државне помоћи која је надлежна за оцену усклађености државне помоћи у складу са Законом о контроли државне помоћи, само врши оцену да ли даваоци додељују помоћ у складу са правилима. Са друге стране, на Влади је да уврђује политику расподеле јавних средстава и њихову намену, тј. од ње зависи да ли ће се и колико државне помоћи за санацију и реструктурирање додељивати у складу са овом уредбом.

2. Кључна питања за утврђивање циљева

Обавеза усклађивања прописа из области државне помоћи садржана је у члану 73. ССП-а, а уједно представља и једно од мерила за отварање Преговарачког поглавља 8 - Политика конкуренције, са циљем успостављања пуноправног чланства Републике Србије у ЕУ које представља спољнополитички приоритет Републике Србије.

Осим испуњавања обавезе усклађивања, уредба ће утицати на јачање слободне конкуренције на тржишту, што ће утицати позитивно на потрошаче и на све грађане РС уопште.

3. Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

Поред наведеног решења разматрана је и опција измене постојеће Уредбе о правилима за доделу државне помоћи. Међутим, једанаест година искуства у примени је показало да је постојећа уредба тешка за примену и да је потребно усвојити нов концепт усклађивања, тј. донети посебну уредбу која би се тицала правила за доделу државне помоћи за санацију и реструктурирање. „Status quo” опција није разматрана јер у том случају дефинисани циљеви не би могли бити остварени. Такође, имајући у виду да је Законом о контроли државне помоћи предвиђено да услове и критеријуме усклађености државне помоћи ближе прописује Влада, другим прописом није могуће преношење наведених правила.

Није неопходно спровести институционално управљачко организационе мере да би се постигли циљеви доношења овог прописа, промена се не може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера, а проблем се може решити искључиво интервенцијом јавног сектора.

Ресурси за спровођење ове уредбе већ постоје, тј. оцену усклађености државне помоћи врши Комисија за контролу државне помоћи.

4. Кључна питања за анализу финансијских ефеката

Имајући у виду да се овим прописом дефинишу јасни услови и критеријуми за доделу државне помоћи за санацију и реструктурирање, наведено ће довести до рационалнијег трошења јавних средстава.

За спровођење ове уредбе није потребно обезбедити средства у буџету или из других извора финансирања, није потребно оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и неће бити утицаја на међународне финансијске обавезе. Обуке државних службеника из редова давалаца ће бити потребне ради правилне примене правила, што је у плану да Комисија за контролу државне помоћи спроведе у наредном периоду, пре свега уз помоћ будућих пројеката који се финансирају из средстава ЕУ.

Имајући у виду да су странке у поступку пред Комисијом за контролу државне помоћи даваоци као надлежни органи на свим нивоима власти, а да Комисија не наплаћује накнаде, таксе и сл. приликом подношења пријава државне помоћи, следи да нема утицаја на расходе других институција.

5. Кључна питања за анализу економских ефеката

Уредба неће утицати на стварање додатних трошкова привреди. Доделом државне помоћи у складу са правилима, подстиче се јачање конкуренције, спречава одржавање неконкурентних привредних друштава у животу на дуже стазе, имајући у виду да се наведена помоћ додељује по принципу “сад и никад више”, као и да је максимално трајање ограничено на кратак период у трајању од максимално 6 месеци. Све наведено последично утиче и на конкурентност привредних субјеката како на домаћем и иностраном тржишту.

Трансфер технологије и/или примена техничко-технолошких, организационих и пословних иновација зависи од опредељења даваоца за које намене ће додељивати државну помоћ у складу са овом уредбом.

6. Кључна питања за анализу ефеката на друштво

Уредба неће утицати на додатне трошкове за грађане, имајући у виду да су циљне групе даваоци и корисници државне помоћи, нема негативног утицаја ни на једну групу популације посебно.

7. Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

Пропис нема специфичног утицаја на животну средину.

8. Кључна питања за анализу управљачких ефеката

Уредба не захтева увођење организационих, управљачких или институционалних промена. Већ је формирана Комисија за контролу државне помоћи као независна организација која оцењује постојање и усклађеност државне помоћи са правилима о додели државне помоћи. Комисија је формирана у складу са Законом о контроли државне помоћи, као и обавезама које проистичу из ССП-а али и још једног мерила за отварање Поглавља 8. Капацитети Комисије се све више јачају, нарочито кроз повећање броја запослених у Стручној служби. Са друге стране, даваоци су постојећи надлежни органи.

9. Кључна питања за анализу ризика

Приликом израде Нацрта уредбе Комисија за контролу државне помоћи, која преко Министарства финансија, као надлежног министарства, предлаже Влади доношење овог прописа, спровела је јавну консултацију. Комисија је на својој интернет презентацији објавила Јавни позив за учешће јавности у процесу консултација и позвала стручну јавност и све заинтересоване грађане да доставе своје коментаре на Нацрт уредбе. У процесу консултација није било предлога и сугестија приликом израде нацрта овог прописа.

V. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ УРЕДБЕ

За реализацију ове уредбе није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

ИНФОРМАЦИЈА О СПРОВЕДЕНИМ КОНСУЛТАЦИЈАМА У ТОКУ ИЗРАДЕ ПРЕДЛОГА УРЕДБЕ О
УСЛОВИМА И КРИТЕРИЈУМИМА УСКЛАЂЕНОСТИ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ ЗА САНАЦИЈУ И
РЕСТРУКТУРИРАЊЕ УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ У ТЕШКОЋАМА

1) Да ли су у току израде предлога/нацрта прописа спроведене консултације са циљним групама и заинтересованим странама (ако нису спроведене потребно је навести разлог)?

Приликом израде Предлога уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама Комисија за контролу државне помоћи, која преко Министарства финансија, као надлежног министарства, предлаже Влади доношење овог прописа, спровела је јавну консултацију.

2) У ком временском периоду су спроведене консултације?

Јавна консултација је спроведена у периоду од 2. априла 2021. године до 14. априла 2021. године

3) Које методе/технике консултација су коришћене?

Комисија за контролу државне помоћи је на својој интернет презентацији, дана 2. априла 2021. године, објавила Јавни позив за учешће јавности у процесу консултација у вези са Нацртом уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама. Комисија је позвала стручну јавност и све заинтересоване грађане да, на прописаном Обрасцу формулара за доставу писаних коментара, доставе своје коментаре на Нацрт уредбе.

4) Ко су били учесници консултативног процеса?

У процесу консултација није достављен ниједан предлог нити сугестија.

5) Које примедбе, сугестије и коментари упућени током спровођења процеса консултација су прихваћени и уврштени текст у предлога/нацрта прописа?

У процесу консултација није достављен ниједан предлог нити сугестија.

6) Које примедбе, сугестије и коментари упућени током спровођења процеса консултација нису уважени и који су разлози за њихово неприхватање?

У процесу консултација није достављен ниједан предлог нити сугестија.

